

MAGYAR LAPOK

I. Nemzeti Múzeum könyvtárának
RUD

X. évfolyam, 258 (2829) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Kercset elfoglalták a német csapatok

Német kézre került a Krim-félsziget egész keleti része.

Kuruszu, japán különmegbízott megkezdte tanácskozásait Roosevelttel

Feszült figyelemmel kíséri a világ közvéleménye azokat a tárgyalásokat, amelyek ma kezdődtek Washingtonban Kuruszu, japán külön megbízott és az amerikai kormány között. Afelől, hogy ezek a tárgyalások immár a háború, vagy béke kérdését döntik el, senkinek sem lehet kétsége. A vasárnapra összehívott japán rendkívüli minisztertanács, valamint a felelős kormányfő részéről elhangzott nyilatkozatok azt mutatják, hogy Japán minden eshetőségre fölkészült és már csak az Egyesült Államok kormányának megérlelt magatartásán, vagy visszautasító merevségén múlik, hogy béke, vagy háború lesz-e a legközelebbi jövőben a Csendes-óceánon. Japán nem kíván teljesíthetetlen tárgyalások során. Semmiesetre sem olyat, amit Roosevelt — ha valóban a béke ügyét, nem pedig csupán a maga és klikkjének hatalmi érdekeit tartaná szem előtt, — ne teljesíthetne.

Minthogy azonban ismerjük az Egyesült Államok elnökének vak elfoglaltságát minden olyan politikával szemben, mely a régi liberális-kapitalista világszemléletől mentes, új rend megteremtésén járdozik, — a tárgyalások kimeneteléhez nem sok reményt fűzhetünk.

A keleti hadszíntéren a német és szövetséges csapatok tovább folytatják a Szovjetunió végleges megsemmisítésére vezető, győzelmes harcot. Északon átvágták a Szovjet számára életfontosságú Murman-vasutat, a Krim-félszigeten pedig — mint lapzárlakor jelentik — elfoglalták Kercs kikötővárosát. Kercs azon a hasonló nevű földnyelven fekszik, mely egyetlen átjáróul szolgál a Fekete-tengerről az Azovi-tengerre. Kercs elfoglalásával német kézre került a Krim-félsziget egész keleti része és szabaddá vált az út a Kaukázus felé.

eseményekre emlékeztetett, amelyek Japánt arra kényszerítették, hogy csapatokat küldjön az indokínai helyőrségek megerősítésére. Az északi helyőrzőről szólva, kijelentette, hogy Japán nem engedheti meg magának azt a könnyelműséget, hogy felvállról vegye a német-szovjetorosz ellenségeskedés beállta következtében előálló helyzetet. Eppen ezért életbeléptettek

minden rendszabályt, amely alkalmas arra, hogy Japán helyzetét biztosítsa. A rendkívüli helyzetre való tekintettel a japán nemzetnek meg kell felelnie minden erejét, hogy tökéletessé tegye minden felkészültségét. Meggyőződése, hogy a nemzet összefog, és meghozza mindazt az áldozatot, amelyre szükség van a nemzeti célok megvalósítása érdekében. (MTI)

... és keményen szembenéz minden lehetőséggel

Tokióból jelentik (NTI): Togo külügyminiszter a japán-amerikai kapcsolatokról szólva hangoztatta, hogy Japán komolyan hajlandó arra, hogy végleg lezárja az Egyesült Államokkal folyó vitát és tanúságot tegyen Japán békülékeny szelleméről, azonban tisztában kell lenni azzal, hogy meddig terjed Japán türelmének határa. Kijelentette, hogy a két ország a több, mint hat hónapja húzódo megbeszélések során teljesen tisztázta az álláspontokat és az Egyesült Államoknak be kell látnia, hogy még

műszaki szempontból sincs szükség további megbeszélésekre, ha a mostani tárgyalásokon nem jutnak eredményre. Japán keményen szembenéz minden lehetőséggel, amely érdekeit veszélyeztetni. Amikor Japán hajlandó volt a tárgyalásokat elkezdeni, legkisebb kétsége sem volt afelől, hogy meddig mehet el érdekei megvédése tekintetében. A miniszter hangoztatta, nem áruhat el semmit előre a megbeszélések tartalmáról, de reméli, hogy azok kézzelfogható eredménnyel záródnak.

Moszkva elismeri a Murman-vasut átvágását

Berlinből jelentik: Kercs városát, a Szovjet fontos kikötővárosát elfoglalták a német csapatok — jelentik jól tájékozott helyről a Német Távirati Irodának. — Ezzel a Krim félsziget egész keleti része német birtokba jutott. A Krim félszigeten összesen százezer foglyot ejtettek a német csapatok. (MTI)

A Pest írja: Stockholmra érkezett moszkvai távirat szerint — mint a Pest írja — alapos ok van annak feltevésére, hogy a német és finn csapatok átvágták a Murmanszk vasutat.

Az időjárás ezen a ponton az utóbbi 24 óra alatt még hidegebbre fordult. A hőmérő több helyen 25 fokot mutat a zérus alatt.

Ják. Ugyanakkor áttették a főbizottsághoz az összes javaslatokat, közöttük az adóemeléssel szőlőt is. A főbizottság valószínűleg hétfő este letárgyalta ezeket az ügyeket és a felsőház elé utalja. Vita nélkül elfogadták még a császár több rendeletét is. Az üléseken mindkét házban csupán rövid nyilatkozatok hangoztak el. (MTI)

A japán kormány megvédi az állam becsületét

Berlinből jelentik: (B. T.) Washingtoni hírek szerint Kuruszu japán különmegbízott a mai napon megkezdte tárgyalásait. Elsőnek előreláthatóan Roosevelttel találkozik.

Tokióból jelentik: (NTI) Az országgyűlés mindkét háza közös határozatban felszólította a kormányt, hogy Japán célkitűzéseit tántoríthatatlan elhatározással valósítsa meg a nép támogatásával. Toyo miniszterelnök megnyugtatta a két házat, hogy a kormány meg fogja védeni az állam becsületét és megóvjá tekintélyt. Az ország helyes célkitűzéseit valóra váltja.

Tokióból jelentik (NTI). A miniszterelnök a japán-amerikai kapcsolatokról nyilatkozva, a sajtó előtt

kijelentette, hogy a múlt tapasztalatainak fényében! ugyancsak nehéz volna jóslásokba bocsátkozni a japán-amerikai tárgyalások tekintetében. A tárgyalások során Japán a következő szempontokat tartja szem előtt: Ki kell küszöbölni harmadik hatalomnak arra irányuló kísérletét, hogy megzavarja a kínai kérdés rendezésének munkatervét. Fel kell számolni olyan természetű ellenséges megnyilvánulásokat, mint aminő Japán kívülről való gazdasági zárata és helyre kell állítani a rendes nemzetközi gazdasági kapcsolatokat. Minden eszközzel meg kell akadályozni, hogy az európai háború kiterjedjen a Távolkeletre. A miniszterelnök ezután azokra az

Magyarország az új Európában is hű marad történelmi multjához

Bartha Károly honvédelmi miniszter nyilatkozata a Zora című bolgár lapban

Szójából jelentik: (MTI) A Zora közli Bartha Károly honvédelmi miniszternek, a lap budapesti tudósítójával folytatott beszélgetését. Arra a kérdésre, mi lesz a magyar hadsereg szerepe a háború után, kijelentette, hogy ez a szerep ugyanaz lesz, mint amelyet ezer éve betölt a magyar hadsereg a Kárpátok medencéjében: Nyugat és Kelet biztonsága és kulturája feletti őrködés. Magyarország és a magyar katona mindig békésen akarta ezt a feladatot betölteni. Bármikor fenyegette veszély az európai és a keresztény civilizációt, a magyar hadsereg mindig készen állott fegyvert ragadni annak védelmére. Magyarország sohasem viselt hódító háborúkat. Mindig azért küzdött, hogy a békét megóvja a Kárpátok medencéjében. Az új Európában is hű marad Magyarország ehhez a történelmi multjához. A mi-

niszter a bolgár katonákról is elismeréssel nyilatkozott. Rámutatott arra, hogy Magyarország már a balkáni háború idején is nagyra becsülte a bolgár katonák bátorságát. A magyar nép nem titkolta a bolgár katona iránti rokonszenvét. A miniszter ezután megmagyarázta a német győzelmeket. Rámutatott arra, hogy Magyarországot a Kassa elleni szovjet részről történt bombázás készítette a hadbalépésre. A hadbalépés másik oka, hogy Magyarország 22 éve tudja, mi a bolsevizmus. Ez magyarázza meg részvételét a bolsevizmus elleni kereszties hadjáratban. Hozzáfüte még Bartha Károly honvédelmi miniszter, hogy a magyar nemzetgazdaság átszervezése a háború következményei szerint zavar nélkül történjék meg. Kedvező körülmények közé tartozik, hogy az országban megszűnt a munkanélküliség.

Thaiföld készenléti állapotban

Hongkongból jelentik (OFI): Pólitikai körökben a thaiföldi miniszterelnöknek a hadseregparancsnok helyettesévé történt kinevezésében a Thaiföld készenléti állapotba való helyezésének jelét látják. A rendkívüli helyzetre való tekintettel egyidejűleg felhívást intéztek a lakossághoz, figyelmeztetve a kémektől és az ötödik hadoszlopától való óvakodásra. Felszólítást intéztek a lakossághoz, hogy jelentkezzenek az önkéntes csapatokba. (MTI.)

Bernből jelentik (Stefani): A Basler Nachrichten washingtoni tudósítása szerint hétfőn megkezdik az észak-amerikai kereskedelmi felfegyverzését. Minden tehergőzösre körülbelül 15 tengeri tüzért oszthatnak be és külföldi ágyukat szerelnek fel. A munkálatok elvégzése több hónapot vesz igénybe. (MTI.)

NÉMET-AMERIKAI ÖSSZEÜTKÖZÉS IZLAND ELŐTT (?)

Az Esti Újság írja: Washingtoni jelentés szerint az amerikai tengerészetiügyi minisztérium hivatalosan közli, hogy nincs birtokában olyan jelentés, amely szerint amerikai és német egységek csatát vívtak volna az Izland sziget előtt, vagy bárhol másutt a tengeren.

Dublinből jelentik: (NTI) De Valera miniszterelnök vasárnap a Dublinben megtartott díszszemlén beszédet mondott.

— Az irek még nem tudhatják — mondotta — mit tartogat számukra a jövő. Az élelmiszer- és üzemanyagvaló ellátásban az ország nem építhet kizárólag a tengerentúli behozatalra. Irország kiéheztetésének veszélye nem csökkent. Hacsak némiképp is biztosítani akarjuk az ir nép élelmézését, gabonatermelésünket egyharmaddal emelnünk kell. A tüzelőanyagot is az eddiginél takarékosabban kell bányáztatni.

AZ „ARGUS” REPULÓGÉPANYAHAJÓ IS MEGSÉRÜLT A FÖLDKÖZI-TENGEREN

Stockholmból jelentik: (B. T.) Ideérkezett hírek szerint a legutóbbi földközi tengeri harcban, amelyben az Ark Royal torpedóalátalát érte, az Argus nevű repülőgépanyahajó is megsérült. A hajót a kifutó pályáján érte bombatalálat.

Teás munkadélután a Pannónia étteremben

Az Erdélyi Párt jótékonycélra alakult női nagybizottságának vezetősége — mint már jelentettük — kedden (18-án) délután fél öt órai kezdettel teával és szórakoztató műsorral egybekötött munkadélutánt rendez a Pannónia étteremben. A magasztos cél — hős honvédeknek számára az elviselhetetlen orosz tél viszonylagos enyhítése — érdekében a rendezőség ezúton is felhívja Nagyváradi társadalmát, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg a keddi délutáni teán, melynek keretében pompás és művészi műsor szórakoztatja a vendégeket. A tea ára mindössze egy pengő, de önkéntes adományokat köszönettel fogad a rendezőség. Minden félélő közelebb visz a nemes cél megvalósításához: a katonáink számára kötendő meleg holmik mielőbbi és minél nagyobb számban való elkészítéséhez.

Alapításának 50 éves fordulóját ünnepele az érmihályfalvai Ipartestület

Ermihályfalva. Kiküldött tudósítónk jelentése: Az érmihályfalvai Ipartestület feledhetetlen ünnepség keretében ülte meg alapításának 50 éves fordulóját. Az ünnepségen az iparügyi miniszter képviselőjében dr. Gyulay Ákos miniszteri tanácsos képviselte. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében dr. Olasz Vilmos főtitkár, míg az Ipartestület képviselőjében Fenessy László alelnök jelent meg. A Baross Szövetséget Kovács Antal képviselte. Megjelent még dr. Dobsa László az IPOK képviselőjében, Galamb József a debreceni Ipartestület, dr. Balogh József kormányfőtanácsos, a debreceni Baross Szövetség képviselőjében. Ezenkívül a testvér ipartestületek és egyesületek számos képviselője és érdeklődője megjelent.

A jubileumi ünnepséget zászlószenteléssel követte egybe az Ipartestület s ez alkalommal szentelték fel a testület 25 éve őrzött zászlaját. A zászlóanyai tisztviséget Fráter Lórándné látta el.

A jubiláló Ipartestület díszülése há-

laadóistentiszttel kezdődött meg. 9 órakor a református, míg 10 órakor a katolikus templomban áldották meg a zászlót. A díszülés műsorából különösen kiemelkedett dr. Gyulay Ákos miniszteri tanácsos nagy beszéde és dr. Olasz Vilmos iparkamara főtitkár mélyhatású üdvözlő szónoklata. Dr. Dobsa László ünnepi beszédét is hatalmas tetszéssel fogadták.

Az ünnepség eseménye volt, hogy Bulyanovszky földhírtokos 1000 pengős alapítványt létesített a felszabaduló legszorgalmasabb érmihályfalvai iparostanuló megjutalmazására. Ugyanakkor a volt ipartestületi elnök özvegye 109 ezer pengő készpénzt és egy nagyértékű ingatlan adományozott a testületnek.

A díszülés után egyébként közeledett, majd este a Gyergyói halat mutatták be Sarkady Gusztáv keletmagyarországi színtársulata. Előadás után hangulatos bál következett a késő hajnali órákig.

Ujabb kegyetlen rablógyilkosság Nagyszalontán

Eddig még ismeretlen tettesek agyonverték Kiss P. János fűszeres nejét

Nagyszalonta. Saját tud. Megdöbbentő gyilkosság tartja izgalomban Nagyszalonta lakosságát. Vasárnap éjszaka Kiss P. Jánosné Biró Zsuzsanna szalontai fűszeres 56 éves neje a Fűveskert Nagy József-utca 6. szám alatti lakásán arra ébredt, hogy valaki az üzletben járkal. Anélkül, hogy alvó férjét felkeltette volna, felkelt az ágyból és benézett az üzletajtón. Az üzletben éjszakai betörőket talált, akiket minden valószínűség szerint, felismerhetett, mert a betörők kegyetlen módon rátámadtak és a szó szoros értelmében agyonverték. A gyilkosok, mi-

után az üzletet kifosztották, elmenekültek és csak reggel fedezte fel Kiss P. János, a borzalmas bűntényt, amikor kétségbeesetten tett jelentést a rendőrségnek.

A szerencsétlen asszonyt a szalontai kózkórház hullakamarájába szállították és elrendelték a felboncolását. A szalontai rendőrség karöltve a csendőrséggel, erélyes és széleskörű nyomozást vezetett be. Értesülésünk szerint a vakmerő rablógyilkosok a jelek szerint többen lehetnek és elfogatásuk valószínűleg a legrövidebb időn belül megtörténik.

Birái előtt áll Kapis Sándor az asszonyvásári anyagyilkos

Valamennyi tanu védelmébe vette a vádlottat, akinek anyját betegesen veszekedő, házsártos asszonynak ismertek

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn del előtt tárgyalta a büntetőtörvényszék Váradi Imre tanácsa Kapis Sándor asszonyvásári anyagyilkos bűnügyét. A vád szerint ez év augusztus 13-án Kapis az anyjával házkönyosztás közben a mezőn összeszóllalkozott. miközben a vádlott arra szólította fel anyját, hogy menjen baba és ne veszekedjen. Özvegy Kapisné erre durva szidalmakkal illette fiát és menyét, mire Kapis ingerülten leugrott a székről, ahol a szénát rakta és az anyja elé állt. Az ideges öregasszony dühében a kezében lévő kamarakulcsot fia arcába vágta, mire a fia torkonragadta, földre taposta és agyonvágta. Az orvosi vizsgálat a beállott halált szívfojtásnak állapította meg.

A gyilkosságot a vádlott felesége és fia is végignézte. Ezután a megremült gyilkos a súlyos sebesültek vélt anyját a szénásszékére emelte és a

székelyhídi orvoshoz vitte, aki nyomban látta, hogy halottal hozott a székér és jelentést tett a csendőrségnek. Ezalatt Kapis halott anyjával hazahajtott udvarára és ott elfogták.

A vádlott teljesen összetörve őszintén vallott a törvényszéken, elmondva, bár anyjának egyetlen fia volt, állandóan üldözte, betegesen veszekedő természetű volt és azt követelte tőle, hogy váljon el a feleségétől, amire pedig neki oka nem volt. A szerencsétlen napon, bár egyébként bé-

kés természetű, hirtelen dühroham vett rajta erőt és maga sem tudja, hogyan történt a gyilkosság, mert csak a verésre emlékszik.

A kihallgatott törvényszéki orvos, szakértő sem látja beigazoltnak az ölési szándékot. A törvényszék tanácsként kihallgatta a vádlott kiskorú fiát, továbbá Soós Zsigmond, Sas Imréné, Kopis Sándor, Gál Sándor és Száldobágyi Józsefné tanukat, akik egyöntetűen vallották, hogy az áldozat összeférhetetlen veszekedő természetű, házsártos asszony volt és igazolták, hogy férjét a vádlott apját is többször megverte, sőt egy ízben fejével kergette meg az udvaron.

Az ügyész vádbeszéde után dr. Könyves Ervin, a vádlott védője emelkedett szólásra és többek között ezeket mondotta:

Megállapítható, hogy Kapis Sándor nem bűnös a szándékos emberölés büntetével, mert a cselekményét félig öntudatlan állapotban, önvédelemből követte el. Anyja, aki férjét is állandóan véresre verte, minden ok nélkül a legtrágárabb vádakkal illette fiának feleségét, a fiú ezt mind törte, végül is a kritikus alkalommal vas-kulccsal szájonyverte a fiát, majd amikor ellökte magától, neki ugrot fiának, ingét tépte, torkonragadta, rugta, karmolta, ahol érte, a fiú védekezett, dulakodás közben földre kerültek. A fiú csak védekezett, talán el is szaladt volna, hogy kitérjen az anyja dühöngése elől, de erre nem volt módja. Az anyja megragadta és csak a halála pillanatában eresztette el. Feltétlenül megáll tehát a józson önvédelem esete és mint ilyen, a törvényeink értelmében nem büntethető. Téves a vádirat azon része is, amely szándékos emberölés büntetével kívánja Kapis Sándort bűnösnek kimondani, mert a szerencsétlen fiának soha sem volt eszégbában sem, hogy az édesanyját — ha még olyan gonoszul is bánt vele — megölje.

Hogy soha szándékában nem volt édesanyját megölni, semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a végzetes dulakodás után megijedt, édesanyját felrakta a kocsióra, orvoshoz hajlatott, de már nem lehetett rajta segíteni.

Legrosszabb esetben is csak halált okozó súlyos testisértesben, vagy pedig erős felindulásban kezdődött és rögtön végre is hajtott emberölés bűntetében bűnös, amelynek azonban sokkal kisebb a büntetése, minthogy ezt az erős felindulást a sérielt jogtalan, durva magatartása idézte elő.

A vádlott javára szolgáló enyhítő körülmények egész tömege: büntetlen előélete, a bűncselekmény elkövetésében való teljes végtelenség, nős, családos ember, egész életében tanúja volt anyjának példanélküli durvaságainak, ahogyan az vele és édesapjával is és másokkal is bánt.

Ha erre mód volna, nem is a fiú, hanem az anyját kellene büntetni, aki még utolsó cselekményével is csak újabb szerencsétlenséget zúdított becsületes fiára. Felmentő, vagy legrosszabb esetben is enyhítő ítéletet kérek.

Ítélethirdetésre lapunk zártilag még nem került sor.

Női- és férfi

ruhák festésében, tisztításában

legolcsóbb

Végh

textilvegyszeti üzem,

Bémer-tér 2. Szent László-tér 14, Lillom-utca 13. szám.

Áttörték a németek Tichwinnél a Leningrád-Vologda vasutvonalat

Uj erőre kapott a finn csapatok tevékenysége a hideg beálltával

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat egyik jelentése szerint Kuybisevben közölték, hogy a németek a Leningrád-Vologda vasutat Tichwinnél áttörték. (MTI)

A Fűrer főhadiszállásáról közlik a Német Távirati Irodával: A véderő főparancsnoksága közli: A német csapatok Szevasztopol elleni támadásuk során elfoglaltak egy erősen kiépített erődöt. Egy szovjet ágyúszádot, két szállítóhajót bombatalálattal ért. Tichwin környékén 2 német utászszázad 113 harci állást foglalt el. Légierőnk az Anglia körüli tengeren elsüllyesztett két ellenséges kereskedelmi hajót 7000 tonnával. Két másikat súlyosan megrongáltunk. Repülőink a vasárnapra virradó éjjel angol kikötőket bombáztak. Német előőrhajók angol naszádok ellen vívott harcban elsüllyesztettek egy ellenséges naszádot. Egy másik elsüllyesztése valószínű. Saját hajóinkat veszteség nem érte. Német repülőik Észak-Afrikában sikeresen bombázták Tobruk erődállásait. Északnyugat-Németország tengerpartja felett egy angol gépet lelőttünk. A német légierő az elmúlt hetekben újabb sikereket ért el a szovjet légierővel szemben. Október 1-től november 8-ig 2174 szovjet gépet semmisített meg. A német légierő ugyanezen idő alatt 183 gépet vesztett. (MTI)

FEHÉRBE ÜLTÖZÖTT A FINN HADSEREG

Helsinki. (OFI) A karjalai arcvonalon a finn csapatok tevékenysége a hideg időjárás beálltával újból előre kapott. A tél a finn katonák igazi időjárása és a múlt évi finn-orosz háború során nyert tapasztalatokat most tudják igazán értékesíteni. A nyári szürke hadsereg téli fehér hadsereggé alakult át a hadianyag és járművek is fehérre váltak. A finn járórok gyakran 48 óras felderítés alatt mélyen benyomulnak az ellenséges vonalakba és vasutakat repítenek a levegőbe. Ezek az csapatok gyakran 80 kilométert tesznek meg naponta, mielőtt visszatérnek.

Amszterdam. (NTI) Az angol hírszol-

gálat egyik jelentése szerint Kuybisevben közölték, hogy a németek a Leningrád-Vologda vasutat Tichwinnél áttörték. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő alakulatai szombatn ha-

A német repülők Suez vidékét, az angolok Sziciliát bombázták

Rómából jelentik: (Stefani.) A fegyveres erők főhadiszállásának 532. közleménye: Az angol légierő berepült Szicília felé. A támadás következtében 21 ember életét veszítette. Egy gépet lelőttünk. Észak-Afrikában Tobruk arcvonalán tüzérségi tevékenység folyt. Kelet-Afrikában visszavertük az ellenség támadási kísérleteit a gondari körzetben. Az ellenség több száz halottat hagyott hátra. Észak-Afrikában német gépek támadást intéztek Bjarabub ellen. A földön elpusztítottak három gépet. A levegőben lelőttek négy ellenséges gépet. Két gépünk nem tért vissza. A Földközi-tengeren elsüllyesztettünk két kereskedelmi hajót és egy tízezer tonnás ellenséges gőzöst. A Földközi-tenger középső részén lelőttünk két ellenséges gépet. (MTI)

Hadműveleti övezet. (Stefani.) A német bombázók egyik alakulata Dja-

tásosan támadtak vasútállomásokat, berendezéseket, szerelvényeket, hidakat, utánpótlási utakat és ipartepeket. Különösen Moszkvát, Leningrádot és Fuskirt érték ezek a támadások. (MTI)

rabub ellen intézett bombatámadás során a földön több ellenséges gépet elpusztítottak és a levegőben egy gépet lelőttek. Az egyik német gép találat következtében kénytelen volt leszállni az angol vonalak mögött. A legénység a gépet felgyújtotta és egy másik gép az ellenség heves tüzelése közben megmentette a legénységet. Kelet-Cyrenaika felett a német vadászok három gépet lelőttek. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harcigépek a vasárnapra virradó éjjel Peterheadtől keletre elsüllyesztettek egy ötezer tonnás brit hajót. A Humber torkolatától keletre megrongáltak két nagy szállítóhajót és egy őrnaszádot. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német harcigépek november 15-iki támadásait ismét kiterjesztették a Szezi-csatorna vidékéig és fontos ipartelepét bombáztak. (MTI)

Elsüllyedt az Ark Royalon lévő vizirepülőgépek legnagyobb része

Lalineaól jelentik: (Stefani.) C.b.raltárból érkezett Stefani jelenés szerint az Ark Royalon lévő vizirepülőgépek legnagyobb része elsüllyedt. — (MTI)

Madridből jelentik: (NTI.) Az Ark Royal megtorpedózásával kapcsolatban jelentik Londonból, hogy a támadás rendkívül meglepte a repülőgépanyahajót és a kísérő rombolók tevékenységét. Még álmukban sem gondoltak arra, hogy Földközi-tengernek

ebben a részében német tengeralattjárók támadására lehet számítani. — (MTI)

Algecirasból jelentik: (NTI.) Gibraltar értesülés szerint a Malaya űrhajón, amelyet Gibraltar kikötőjébe vontattak, erős lék tátong. Részletek váltak ismeretessé arról a harcról, amelynek folyamán a Malaya torpedólovást kapott. Amikor a Malaya süllyedőben volt és a brit kísérő torpedóvadászok megállapították, hogy a hajó menthetetlen, a Malaya körül gyülekeztek, hogy megvédjék a támadás ellen. Valóságos mozgóláncsal akadályozták meg a német tengeralattjárók közeledését. Mindazonáltal egy német tengeralattjárónak sikerült a hajó hátsó részét eltalálni, úgyhogy a Malaya hosszú időre használhatatlanná vált. (MTI)

Torino. (Stefani.) A Stampa annak a véleményének ad kifejezést, hogy az angol tengernagy hivatal ravasz számításból közölte az Ark Royal elsüllyedését, hogy leplezzék azokat a veszteségeket, amelyeket ugyanebben az ütközetben szenvedtek. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az elmúlt héten az angol légierő a Földközi-tengeren 49 vadász- és bombavetőgépet vesztett. (MTI)

ELTEMETTEK HUNTZIGER TÁBORNOKOT. Vichyből jelenti a MTI: Huntziger tábornok temetésén a magyar kormány báró Bakách-Bessenyei György követ képviselte.

Agyrázkódással szanatóriumba szállították Kolthay Arankát

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap este komoly baleset érte a Szigligeti színház népszerű szubrettprimadonnáját, a bájos Kolthay Arankát. Bár este nem játszott a Bukaresti kalandban, de benézett a színházhoz, „Próbatablót” nézni, ami tudvalegőleg minden színész kötelessége. Amikor ezzel végzett és pár percig elbeszélgetett a színészekkel, haza akart menni a Hunnia szállóban levő lakására, de a lépcsőben megakadt a sarka, megbetlott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy nem tudott talpraállni. Kihívták a mentőket, akik pillanatok alatt a színháznál voltak és hazaszállították szállóbeli lakására a művésznőt.

Még az este folyamán megvizsgálta a színház orvosa, de miután csak belső fájdalomról panaszkodott s főleg, nem tudott a lábára állni, hétfőn délelőtt a Szent József szanatóriumba szállították a mentők Kolthay Arankát, akit ott megrönteneznek, hogy ennek alapján állapítsák meg, milyen sérüléseket szenvedett? Az orvosok véleménye szerint Kolthay Aranka kisebb fokú agyrázkódást szenvedett, melynek következtében a bal lábán is zúzódásokat szenvedett. Előreláthatólag 8 napig az ágyat kell őriznie.

Nemcsak a színháznál, de városzerte nagy részvétellel értesült mindenki Kolthay Aranka sajnálatos balszerencéjéről és remélik, hogy a fiatal művésznő hamarosan „talpraállhat”.

Sajnos, a Második féldíj bemutatásán nem vehet részt és szerepét Majthényi Gabi veszi át.

Abetz német nagykövet megbeszélést folytatott Lavallal

Vichyből jelentik: (NTI) Megerősítik azt a hírt, hogy Abetz német nagykövet vasárnap megbeszélést folytatott Lavallal. (MTI)

Vichyből jelentik: (NTI) Weygand tábornok szombat délután Vichybe érkezett. Vasárnap fogadta a tábornokot Petain tábornagy és Darlan helyettes miniszterelnök. (MTI)

Weiszlovich Emil továbbra is megmarad a Park szállodában

Nagyvárad. Saját tud. Néhány héttel ezelőtt megirtuk, hogy a városi iparhatóság a honvédelmi miniszter átirata és a kereskedelmi miniszter utasítása alapján megvonta a szállodatartás engedélyét három nagyváradai zsidótól. Ezek között volt Weiszlovich Emil, a Park szálloda zsidó tulajdonosa is.

Az iparhatóság határozatát november 15-re kellett volna végrehajtani. A város közönsége ezt annál inkább is várta, mert a határozat záradéka szerint: jogorvoslatnak helye nem lehetett. Az esemény után lapunk foglalkozott az eseménnyel és sajnálatlaltal állapította meg hogy szégyenletes magánközbenjárások sorozata indult meg a zsidó Weiszlovich Emil érdekében.

A rendőrség november 15-én nem hajtotta végre az iparhatóság határozatát, tehát a határozatot megmásították és Weiszlovich Emil a Park szálloda zsidó tulajdonosa továbbra is megmarad szállodatartási jogának birtokában.

Az árváknak segítség!

Magunknak nyereség!

Vegyünk részt a

10.000 pengős jótékony célú tárgysorsjátékon

egy sorsjegy ára csak 50 fillér!!!

A „Nagyvárad Róm. Kat. Egyházközség Asszonycsoportja” a szent Monika-közösség rendezti az árvák és egyéb jótékony célok javára.

Nyereménytárgyak:

Sil-bunda, ezüst róka, férfi kerékpár, rádió,
és számtalan más értékes, szép holmi, többek között több méter tüziára utalvány. — Láthatók: a »Hangya« főutcai üzlet és a »Del-Ka« cipőüzlet kirakataiban

JEGYEK KAPHATÓK:

Idegenforgalmi hivatal (Rákóczi-ut)

Hegedüs gyógyszerár Szent István

tér 1.

Hegedüs dohánytözsde, Rákóczi-ut

4. szám.

Kiss István bőrárkereskedés,

Rákóczi-ut 3.

Tompa Ferenc üveg- és porcellán-

kereskedés, Rákóczi-ut 5.

„Hangya” főutcai üzletében

Papp Károlyné „Központi” illat-

szertár

Besting cukrászda, Rákóczi-ut 12.

Huzás: december 14-én, d. e. 10 órakor a Kat. Kör mozihelyiségében a közönség nyilvános bevonásával.

„A magyar iparos a nemzet fenntartó pillére”

Dr Varga László tanácsos ünnepi beszéde az iparos-
segédek felavatásánál

Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Mint ismeretes — Szabó Károly ipartestületi elnök kezdeményezésére — a nagyvárad-i ipartestület is bevezette azt a szép szokást, hogy a felszabadult iparostanulónak ünnepélyes keretek között adják ki nehéz munkával megszerzett segédlevelüket s ünnepélyes külsőségek között avatják őket segédeké. A másik ilyen segédavatási ünnepség vasárnap délelőtt zajlott le az ipartestület nagytermében amikor is 53 városi iparostanulónak nyújtották át a mesterlevelüket.

Délelőtt 10 órakor a Hiszekegy elnökségének ünnepi kezdődött meg az ünnepség, amelyen az elsőfokú iparhatóságot dr Varga László tanácsos képviselte. Az ipartestület vezetőjén kívül megjelent az ünnepségen dr Madarassy Gyula ipariskolai igazgató és Jeszó Sándor ipariskolai tanár, valamint a felszabadult tanulók mesterei és számos érdeklődő.

Szabó Károly ipartestületi elnök üdvözölte a megjelenteket s nemcsak mint elnök, hanem mint Várad egyik legidősebb iparosa, meleg szavakkal fordult a magyar iparostársadalom jövő reményeire: a most felszabadult iparostanulókhoz.

Vigyétek magatokkal az imádságos könyvet az élet utjára

Dr Varga László tanácsos magyar testvéri szeretettől áthatott hangon mondott ezután ünnepi beszédet.

Kérte az iparosifjakat, hogy a munkában ne pusztán pénzszerzési, vagy megéledési eszközt ásanak: a munkát magáért a munkáért szeressék és becsüljék meg. A magyar iparosokra nagy jövő vár, hiszen ők alkotják a nemzet legerősebb fenntartó pilléreit. Összetartásra hívta fel ezután a fiatalokat. — Össze kell dolgozunk nemcsak a műhelyben, hanem az életben is. Eredményt csak így lehet elérni. S a tapasztaltabbakra, a bölsebekre hallgatnunk kell. Számunkra állított Vezetőt a Mindenható a Kormányzó úr személyében. Egyszeren utána kell sorakoznunk mert ha nem halad az egész nemzet a Vezér után elvesztünk. (Hatalmas éljenzés.) Iegyetek hálósak szüleiteknek eddigi tanítómestereiteknek, tanáraitoknak, soha ne feledjétek el a szülői ház melegét, becsüljétek meg keresztetek. És most, amikor utatokra indultok: vigyétek magatokkal az imádságos könyvet. Az ima elvisz benneteket az Istenhez. Istenhívő iparos.

Frenzel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés

Nagyvárad, Szt. János utca 48.

Telefon: 19-13

csak becsületes iparos lehet. Torekedjétek a becsületes munkára.

— Ha minden munkásokban ezek a célok lebegnek szeméik előtt, akkor hasznára lesznek nemcsak a városnak társadalomnak, hanem édes magyar hazánknak is.

Kiket avattak fel?

A tanácsos beszédét szünni nem akaró éljenzés követte. fölhangozott a Himnusz, majd a felszabadult iparostanulók egyenként átvették segédlevelüket s Szabó Károly elnök kézszorításával segéddé avatta őket.

Az új iparossegédek névsora a következő: Vids Ilona, Szakáll Rozália, Weisz Etelka, Opinkár Mária, Katz Jenőné, Szilágyi Erzsébet, Gottfried Magda, Szabó Mária, Reich Judit, Zima Irén, Deutsch Lívia, Sztan An-

na, Csoma Ilona, Szabó Irén, Kohn Klára, Rádúj Vilma, — Keresztes János, Pollák Izsó, Gál Károly, Páll Lajos, Erdőháti József, Kulcsár István, Pittmann I., Nagy Sándor, Csegődi Lajos, Papp József, Brundás János, Fennichel László, Silberstein József, Patkai Géza, Boros László, Zauberer Vilmos, Papp Gyula, Papp Zoltán, Izrael Ernő, Deák Lajos, Mester János, Farkas József, Spitzer László, Gál György, Cseszkó József, Gróza Sándor, Koszta János, Kunderosi József, Juhász Sándor, Berei Sándor, Csuzi László, Napsa László, Nagy János, Dienes Gábor, Vékony Sándor, László Mihály.

A fölavatott segédeket dr Madarassy Gyula ipariskolai igazgató köszöntötte s egyúttal köszönetet mondott dr Varga László tanácsosnak az avatóbeszédért. Meltatta Szabó Károly elnök munkásságát, majd fölhívta az új segédek figyelmét arra, hogy ezeket a meleg szavakat, ezt a meleg kézszorítást vigyék el magukkal további pályájukra.

Szabó Károly az ipartestület nevében mélyegyszer hálással megköszönte az érdeklődést, amely mind szélesebbé válik az iparosügvek iránt.

A szép ünnepség a Szózzattal ért véget.

SORBONTÓK

Háború van. Világnézeti eszmékért folyik az irgalmatlan harc, — az Új-Európa sorsa dől el most évszázadokra. Talpon van az egész Világ, hogy ki-ki a maga módja szerint vegyen részt ebben a szörnyű telemrehívásban. Bennünket a Szegedi Gondolat állított a küzdelem sorába, hogy azt a szent célt, amelyet huszonkét esztendővel ezelőtt, leigázott szétáraholt-ságunkban, a földkerekség elsőnek irtunk zászlónkra, — most meg erősödve, megnagyobbodva, egy büszke katonanemzet becsületével — fegyveresen vigyük diadalra.

Fényes palotáktól, a legkisebb kunyhóig, most minden magyarunk egy nagy, közös gondolatban kell összehozni, egy óriási közös akarattal kell egybekovácsolni minden erőnket, hogy ezt a háborút mielőbb megnyerjük és mielőbb átépítsük a saját portánkon is azt az új, tisztultabb rendszert, amelyért most magyar vér is folyik és amelynek kivívására a magyar szintén elsőnek állt oda nagy barátainak oldalára.

A modern háború döntő csatáit ma már azonban nem csak katonáink vívják tűzfegyvereikkel, hanem megfelelő terhet kell annak kihalásában vállalni a polgári lakosságnak is. Tudjuk, hogy a háborús állapot elsősorban gazdasági téren bírja bele magát a szemben álló felek háttérlandjának vérkeringésébe és éppen ezért, a végső eredmény kimenetelére, nagy súllyal esik a latban, hogy melyik oldal készíti jobban elő polgárait ennek a leküzdésére. Mert ha beszélhetünk hátulsó frontról, akkor ez az a fontos vonal, amelyen az otthoniaknak kell felvenni a harcot. És ez az a front, amelyiken ugyanazon feltételek mellett háború lehet nyerni, vagy veszíteni, aszerint, hogy a lakosság milyen felkészültséggel és nemzeti öntudattal rendelkezik.

Németország már 10 évvel ezelőtt bevezette a jegyrendszert, hogy tartalékolhasson. A német ember már régés-rég hosszú sorokban várakozik naponta, a kiszabott fejadójára és a

legfegyvermezettebb nemzeti öntudattal meneteli végig ezeket a lassu sorokat, mert tudja, hogy így van biztosítva a jövője, mert tudja, hogy csak ezzel nyerheti meg a háborút.

Háború van. Nekünk is be kellett állni ezekbe a sorokba, hogy a győzelmes háborúhoz szükséges anyag-takarékosság feltételeit megteremtjük. Ezek a hosszú várakozó sorok a hátsó arcvonal néma hőkepei és ezeknek a kétsoros aligmozgó menetszlopoknak a magatartása jelentheti a nemzet erejét, vagy gyöngeségét. Tudta ezt jól a mult háború pacifistája is és ezekbe a hosszú néma sorokba lopta be magát, hogy elszórhassa a maga önző és alátomos céljaira szánt bomlasztó csirákat. Ezek a forradalmi sorbontók azonban már rég eltűntek, kidobta magából a felgyógyult nemzet és ha jelentkeznének is, eltaposná őket az a szétszakíthatatlan magyar egység, amely ennek a háborúnak a győzelmét utolsó csepp vérig, minden poklokra keresztül is ki akarja vinni, mert tudja, hogy mi várna rá, ha csak egy percre is meglátna rodna.

A nemzet haragja már régen legázolta ezeket a sorbontókat, de a békésen várakozók sorai körül most egy új típusú bomlasztó egység van kialakulóban. Ezek a kiváltságosok. Ezek azok a régi liberális magyar világ önkivételzettjei, akik sosem voltak az egész magyarsággal egyek és akik nem hajlandók ma sem a hátsó rajvonalknak ezt az önfegyelmet kívánó türelmi szakaszát végig topogni, hanem különböző — általunk, ezen a téren soha el nem ismert előjogokra hivatkozva kerülnek mindenki elibe mert ők főként a javak élvezésében akarnak mindennütt elsőnek lenni. Ezek követelnek mindenféle soronkivüliséget, — különböző címeken, ahelyett, hogy éppen az egész vonalra illetéktelenül kiterjesztelt és lételetlenül használatos előjogok alapján arra használnák fel, hogy a terhek viselésében jó példát mutassanak az igazi magyarság tömegét előtt. Ehelyett erőszakos kihívó fellépésükkel csak

Férfiöltönyszövetek

és bélesárak, férfi fehérneműk, kesztyűk, harisnyák.

Flanell ingek
P 7.95 és P 9.50

Esernyők, bokavédők,
Ablak és autó

levegőzárok.

Cziller Imre
a jó minőségek áruháza.

megboltráncokozást okoznak és a türelmesen várakozó sorokat olyan megjegyzésekre kényszerítik, amelyek se hogy síncsenek összhangban azzal a kitartó elhatározással, mely még sokkal súlyosabb megpróbáltatások esetén is lántoríthatatlan egység akar maradni.

Háború van! — Ezek a modern sorbontók egy cseppel sem veszélytelenebbek a nagy magyar egység kialakulására, mint a régiek voltak. Kint a harcban a rangkülönbség elsősorban a vitési példaadásban domborodik ki és hős fiaink egyik csatát a másik után nyerik... Az itthoni fronton is csak az ilyen példaadókra van szükség! Álljanak félre a sorbontók, mert újra elfogja őket taposni a nemzet ítélete... mert mi itthon is győzni akarunk!

JESZÓ SANDOR

Hénel Gusztáv és Maróit kiállítás

vasárnap nyit meg Hénel Gusztáv és Maróit kiállítását a Katolikus Kör billiárd-szobájában. A szelid naturalista képek művészet kedvelők otthonait jól díszíthetik, magyar tájak hangulatát viláthatnak az otthonokba. A képek közül figyelemreméltóbbak Hénel Gusztáv erdők mélyén készült művei s néhány állattanulmánya.

Szépen sikerült kultur- delután a nagyvárad-i vasutasok rendezésében

A nagyvárad-i MAV „Turul” Dal- és Zene Egyesülete vasárnap, november 16-án délután filléres helyárrakkal rendezte meg kulturdelutánját az almuhely nagytermében, amelyet ez alkalommal is zsufolásig megtöltött a közönség. A főnökség részéről ott volt vitéz Tarján Jenő főmérnök, egyesületi elnök, Keresztury Lajos főintéző, ügyvezető elnök, Tóth Lajos intéző, kulturbizottsági elnök és még sor vezető személyek.

Színrekerült a „Juhász legény, szegény juhász legény” című három felvonásos zenés népszimű, amelyet kitűnően játszottak meg az almuhely műkedvelői. Különösen kitűnt Hotorán Ducika vezető szerepében, kellemes hangjával és rátermett játékával. Szabó Károlyné jó humorával, Jámbor József, Mészáros Lajos, Kiss István, Boross József, Héda Imre, Schrád Mihály, Szolnoky József, Aaracs József, Schmausz János, Sarkady József és Akurátny Andrásné. A zenekart vezette Vincze László. A színdarabot rendezte Acher Jakab.

A Csendes oceán sorsa függhet a japán parlament rendkívüli tanácskozásaitól

Kuruszu japán megbízott megérkezett Washingtonba

Washingtonból jelentik: (NTI.) Kuruszu japán különmegbízott megérkezett Washingtonba. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) A japán császár vasárnap délelőtt 11 órakor megnyitotta a japán országgyűlés két házának ülését. A megnyitás után a két ház megkezdte munkáját. Egyhangulag elfogadták a császár üzenetét és meghallgatták a hadügyminiszter, valamint a tengerészetiügyi miniszter jelentését a háborús helyzetről. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI.) Az országgyűlés rendkívüli ülése egyike a legjelentősebb tanácskozásoknak, amelyeket a Távokzeleten valaha is tartottak — írja a japán külügyminisztériumhoz közelálló Japan Times and Advertiser és hozzátesszi, hogy ezekről a tárgyalásokról a Csendes-óceán sorsa függhet. Hétfőn a miniszterelnök, a külügyminiszter és a tengerészetiügyi miniszter beszél a néphez. A kínai viszály már több, mint 26 milliódot ró a népre, de a japán nép kész arra, hogy további áldozatokat is meghozzon. (MTI.)

Befejezéshez közeledik a japán-kínai háború

Tokióból jelentik: (NTI.) Tovo tábornok miniszterelnök az országgyűlés vasárnapi ülésén a kínai helyzetről szólva megállapította, hogy a háború a csunkingi hadseregre mért megsemmisítő csapások, a tengerzár és a kommunista csapatok elleni támadásának meggyengülése, valamint a nankingi kormány helyzetének meg erősödése folytán befejezéshez közeledik. Csunkingot ma még harmadik hatalmak segítik. Hadseregének létszáma mintegy kétfélmillió fő.

Ami a gazdasági szempontokat illeti — hangoztatta a miniszterelnök, — van szén, vas, só, úgyhogy ellen-súlyozhatjuk Anglia és az Egyesült Államok nyomását. A japán-francia közös védelmi egyezmény értelmében megszállottuk Francia Indokínát és ezzel bebiztosítottuk ennek a francia gyarmatainak függetlenségét. Ugyanakkor megszigorítottuk a csunkingi kormány ellen életbeléptetett zárlatot. Ezzel a Mandzsukuótói Saigonig húzódozó arcvonalon megtettünk minden intézkedést, hogy megakadályozzuk a csunkingi kormány tevékenységét. Ugyanakkor felkészültünk a közös keletázsiai jóléti övezet védelmére. (MTI.)

2800 tengeri mérföldre terjed ki a japán tengerzár

Tokióból jelentik: (NTI.) A tengerészeti miniszter vasárnap kijelentette a képviselőházban, hogy a japán

haditengerészet a tengerzár keretében 2.800 tengeri mérföld hosszúságban biztosította a zárlatot. A szárazföldi haderővel együttműködve a jargesei hajózást több, mint 800 mérföld hosszúságban biztosították. A haditengerészet felkészült és el van szánva, hogy megakadályoz minden lehetséges ellene irányuló fejleményt. (MTI.)

Sanghaiból jelentik: (NTI.) Mint a hongkongi rádió bejelentette hajókaravánokkal kanadai csapatok érkeztek a városba. A katonák között egyesültállamokbeliek is vannak. Ez az első eset, hogy a brit birodalom csapatokat küldött Hongkongba, amelyet végérvényesen besoroztak a brit távolkeleti védelmi rendszerbe. (MTI.)

Közügyülést tartott az OTI

Egy millió harminckétezer tagja van az OTI-nak. 240 családi házat építettek. Közel 16 milliót fordítottak járulékokra

Budapestről jelenti a MOT: Az Országos Társadalombiztosító Intézet vasárnap délelőtt tartotta rendes ávi közgyűlését. A közgyűlésen a belügy miniszter képviselőjében dr. Jósfalvy György miniszteri tanácsos vett részt. Huszár Aladár elnöki megnyitójában megemlékezett a Délvidék vissza foglálásáról, majd jegyzőkönyvben örökítették meg Huszár Károly volt miniszterelnök emlékét.

Dr. Lengyel Ervin vezérigazgató a beszámoló során ismertette az 1941. év munkáját. Az ez év júniusában beteg-

ségi biztosításra kötelezett egyének száma már elérte az 1 millió 327.000-et. Az év első hat hónapjában naponta átlag 25.000 munkavállalót részre-ettek táppénzsegélyben. 15 millió pengő kórházi, 6 millió pengő gyógyszer költséget viselt az intézet. Az ez évben kifizetett járulék összege meghaladja a 15 millió 600.000 pengőt. Az intézet újabb 240 családi lakást épített és további 240 építése van folyamatban. Ezenkívül több vidéki városban új székházat építettek.

Baross Szövetség

a dolgoztalanság lealacsonyít
A munka nemesít,

Gálffy Sándor olasz plébános nagyszerű előadása a Baross Szövetségben

Vasárnap, folyó hó 16-án délután 5 órakor tartotta meg a Baross Szövetség Értelmiségi Szakosztálya második előadó-délutáni előadást a Baross Szövetség székházában: Rákóczi ut 12 szám alatt.

Az előadó Gálffy Sándor olasz plébános volt. Előadásában a kereszténység és a munka egymáshoz való viszonyát méltatta nagyszerűen felépített, gondolatokban, példákban és tanulságokban gazdag beszédében. Az előadás alapgondolata ez volt: a munka nemesít, bármilyen, ha tisztességes, viszont a dolgoztalanság lealacsonyít.

Beszéde bevezetésében a Megváltót állította hallgatóság elé, aki azért jött a világra, hogy az emberi munkát megnevelje. Krisztus maga is iparos volt, aki 30 évig dolgozott nevelőatyjának, Szent Józsefnek ácsműhelyében. Ez a 30 év a mi Urunk földi életében a munka megszentelését is jelenti.

Csak annak a munkának van erkölcsi értéke, amely át van hivatva, át van utalva a keresztény erkölcs minden követelményével: a becsülettel, a tisztességgel és a keresztény hittel. Minden egyéb morál — ha talán ideig-óráig anyagi bázist teremt is — végeredményében pusztulásra van kárhoztatva és lelkünket üressé és minden nemes cselekedetre alkalmatlanná teszi.

Beszélt Papiniról, a nagyhírű olasz íróról, aki a legnagyobb anarchista egyike volt s akinek a lelki a szentírás úgy magával ragadta, hogy az Úr Jézus életéről megjelent világhírű munkájának tanúsága szerint a Megváltónak leghívebb követőjévé vált.

Példákat hozott fel a keresztény hit felségcs hívatásáról s hatalmas lelkiátformáló erejéről.

Beszélt azután a keresztény kereskedő és iparos magasabb képzettségének szükségességéről. Nincs abban semmi szégyelmű való, ha egy magasabb képzettségű ifjú ipari, vagy kereskedői pályára lép; sőt ellenkezőleg, a magasabb képzettség felvértezi minden becsapási és minden egyéb támadási kísérletekkel szemben.

Hivalkozott a finnekre, a dánokra, a svédekre, ahol egyetlenmet végzett földművesek vannak és bizony meg kell nézni ezeknek a nemzeteknek a kulturáját.

Gyakorlott
műszaki rajzoló
és irodai munkae-
res azonnali szolgálata.
Cim a kiadóban.

Nem igaz az, hogy a magyar nemzetben nincs meg ez az életrevalóság, csak oda kell vezetni a tudás, a gyakorlati élet forrásához.

A Baross Szövetségben hetenként megtartandó előadások ennek a célnak szolgálatába vannak beállítva s bízik benne, hogy a nagyváradi keresztény iparosok és kereskedők szorgalmas látogatói és hallgatói lesznek ezeknek a tanulságos előadásoknak s tudásuk gyarapításával s a keresztény morállal rejlő nagy erővel felvértezve segítenek felépíteni a keresztény nagy Magyarországot.

A tanulságos előadást a hallgatóság lelkes tapsal fogadta.

Nagy János ügyvezető elnök hála-nyilvánításban köszönő és buzdító szavai zárták be a nagy sikerrel végződő második előadó-délutánt.

A legközelebbi előadó-délután szintén vasárnap, azaz november 23-án lesz, erről külön cikkünk fog a kelendő időben tudósítást adni.

... st.

Megalakul nálunk is a Baross Női Tábor

A Baross Szövetség nagy örömmel hozza Nagyvárad város keresztény hölgyközönségének szíves tudomására, hogy folyó hó 18-án, kedden délután fél 6 órakor a Baross Szövetség székházában, a székesfővárosi Baross Szövetség Női Táborának elnöke és több kiüldöttjének vezetése mellett itt is megalakul a Baross Női Tábor. Nagy öröm ez nekünk, akik a város keresztény társadalmának összefogásán munkálkodunk. A Baross Szövetség ebben a magasztos, de kétségkívül nehéz munkájában nem nélkülözheti a magyar honleányok finom lelkének szervező erejét s éppen ezért arra kéri a város keresztény társadalmának asszonyait és leányait, hogy ezt a szeretetteljes hívó szót fogadják szívesen és ezen az alakuló gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg. A Baross Szövetség székháza a Rákóczi-ut 12. sz. a. III. emeleten van. Nem új egyesület akar lenni a sok másik mellett, hanem a keresztény háziasszonyok, leányok szövetezése a keresztény gazdasági élet és ezzel önmaguk megerősítésére.

Elmarad a terménykereskedők gyűlése

A Baross Szövetség értesíti a Terménykereskedők Szakosztályának tagjait, hogy a keddre, vagyis f. hó 18-ára egybehívott gyűlés elmarad, illetve ez a gyűlés pénteken, azaz folyó hó 21-én este 7 órakor lesz megtartva. Az elnökség.

Badar Béni

bőrdíszmű üzletét és műhelyét áthelyezte Bazár épület Rákóczi-ut 2.
Bőröndök és ridikülők készítése és javítása.

Kész nőruhák (modellek)

Fehérnemű
Fűző

HEDRICH-SZALON

Rákóczi-út 21.

Belvárosi mozgóban

Akit elkap az ár Uj utakon járó nagy magyar film.
Simor E., Földényi L., Hidvéghy V.,
Pethes S.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Cimzett ismeretlen Bus Fekete László kiváló magyar vígjátéka,
melynek eseményei a gyönyörű magyar tengeren
a Bataonon és hangulatos vidékén játszult.
Agai I., Ráday I., Vaszary, Kabos.
Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

Kalmár Lászlónak a »Halálos tavasz« és »Tóparti látomás« zseniális rendezőjének újabb, merész témájú magyar filmje

L A N G O K

szerdától az Apollóban

Kedden utoljára: BIZSU**GAZDASÁGI ÉLET****Rendelet a liszt- és cipő-jegyek beváltásáról**

Nagyvárad thj. város polgármestere 29.073—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Az 1941. november 15-től 1941. december 31-ig érvényes bíró, forgalomba lisztjegyekkel kapcsolatosan a következőket közlöm az érdekeltekkel:

A kibocsátott lisztjegyek esedékes szelvényei bármely nagyváradai fűszer- vagy terménykereskedésben beváltatható, kik lisztelárusítással fel vannak jogosítva és közvetlenül a fogyasztók részére árusítanak. Minden beváltandó szelvényre köteles a kereskedő hetenként és fejenként 40 dkg. 15%-lisztet kiszolgáltatni. A kereskedő tartozik szigorúan ellenőrizni azt, hogy a szelvényen feltüntetett érvényességi idő megfelele a levágás időpontjának. Lejárt szelvények beváltása szigorúan tilos.

Minden liszteladással foglalkozó kereskedő az elszámolás tekintetében 1941. november 16-tól kezdődőleg a nagykereskedőtől bizományi készletet kap és a készlettel hetenként köteles a nagykereskedővel elszámolni, amelynek alapján bizományi készletet hetenként kiegészítheti. A nagykereskedők közvetlenül a Közélemezési Hivatallal számolnak el.

A lisztjegy szelvények elszámolása a cukorjegyek elszámolásával teljesen azonos módon történik.

A lábbeli utalványok beváltására vonatkozólag közlöm, hogy november 17-től kezdve a felesleges torlódások elkerülése végett a már jóváhagyott igényléseket a Közélemezési Hivatal a következő sorrendben fogja beváltani:

November 17-én a jóváhagyott igénylapok beváltása végett jelentkezhetnek az A, B, C, D, E, F kezdőbetűs utcákon lakó, november 18-án G, H, I, J, K kezdőbetűs utcák, november 19-én L, N, M, O, P kezdőbetűs utcák, november 20-án S. Sz kezdőbetűs utcák, november 21-én U, V, Z, T kezdőbetűs utcák.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy a jóváhagyott lábbeli utalványok kizárólag csak a fentebb közölt sorrendben intézhetnek el és mindennemű felszólamlások lábbeli igénylési ügyekben csak minden szombat délután 8—12 óráig eszközölhetők.

Nagyvárad, 1941. november 15.

Dr Soós s. k.
polgármester.**Milyen ételeket szabad feltüntetni a vendéglői étlapokon**

A Vendéglőspartestület vezetősége újabb körlevelet intézett tagjaihoz és tájékoztatta a vendéglősöket, mit szabad az étlapokon feltüntetni, illetve hogyan kell szerkeszteni az új rendnek megfelelően a napi étlapokat. Eszerint az ugynevezett zónaételek és más elnevezések címén nem szabad a megengedettnél több ételfélét az étlapra venni. Nem szabad ezenül nyomtatott vagy másként sokszorosított olyan étlapokat sem használni, amelyek általában mindenféle tizoraj ételt és zónaételt ajánlanak. Ez azonban nem jelenti azt, mintha zónaadagokat nem volna szabad kiszolgáltatni. A zónaételek felszolgálása meg van engedve, de csak az étlapon már feltüntetett ételek közül, még pedig az árkormánybizottság által engedélyezett kisebb árakon. A hustalan és az egytálas napi korlátozások figyelembevételével ki

lehet szolgáltatni a szokásos hideg tizorai ételeket és italkorcsolyákat, mint például a lágy és kemény tojásokat, sonkás, husos, halas szendvicseket, szardíniát, szardínia-gyurút, orosz-göngyölt és egyéb konzervhalat, sonkát, szalámit, kolbaszféléket, virslit, hentesfelvágottakat, különféle pástétomokat és aszpikos cikkeket. Ezeket az ételeket az étlapon feltüntetni nem szabad. Hogy azonban az arak felől a vendégek tájékoztatva legyenek, szigorúan csak ezen ételféleségeket feltüntető étlapokat kell alkalmas helyen kifüggeszteni, vagy néhány asztalon elhelyezni. (Magy. Tud.)

A GABONAFELESLEGEK FELAJÁNLÁSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK MEGHOSSZABBITÁSA

A gazdaközönséget közelről érdekli a Hivatalos Lap vasárnapi számában, a gabonafeleslegek felajánlási kötelezettségének meghosszabbításáról közölt rendeletet. E rendelet értelmében a gabonafeleslegek november 30-ig kell a gabonavásárlásra jogosultaknak felajánlani.

MINDEN LEVÁGOTT SERTES UTÁN 3 KILOGRAMM ZSIRT KELL BESZOLGÁLTATNI

A levágott sertések után, a zsirbeszolgáltatási kötelezettség újabb szabályozása tárgyában közöl fontos ren-

deletet a Hivatalos Lap vasárnapi száma. E rendelet szerint az, aki sertést közfogyasztásra vág le, köteles minden sertés után, súlyra való tekintet nélkül, három kilogramm közfogyasztásra alkalmas, idegen anyagoktól mentes,

olvasztott zsírt a vágástól számított nyolc napon belül a kijelölt szövetségnek vagy husiparosnak a megállapított áron beszolgáltatni. Ez a rendelkezés egyelőre a keleti és erdélyi országrészekre nem terjed ki.

Be kell jelenteni a földingatlanok változását

Nagyvárad város adóhivatala 12.408—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város adóhivatala a m. kir. pénzügyigazgatóság 33.889—2. VI. 941. sz. rendelete alapján felhívja az ingatlan tulajdonosokat, hogy a tulajdonukat képező földeken a román megszállás alatt bekövetkezett állandó jellegű adótárgy és művelési ág változásokat folyó évi december 15-ig a vá-

rosi birtoknyilvántartó hivatalban (város háza fsz. 20. sz. szoba) bejelenteni kötelesek.

A bejelentés alkalmával hozzak magukkal a földekre vonatkozó pontos telekkönyvi adatokat és helyrajzi számokat, az ingatlan fekvésének pontos meghatározását, valamint a tulajdonos pontos címe, lakhelyét.

Nagyvárad, 1941. november 17.

Városi adóhivatal

Színház-Művészet**Macalik Alfréd gyűteményes kiállítása**Vasárnap délelben nyitotta meg gyűteményes kiállítását Pap Margit lakásberendezési szalonjában Macalik Alfréd festőművész, aki hosszú ideje nem szerepelt már a nyilvánosság előtt képeivel. Az elegáns szalonban pompásan érvényesülnek Macalik lempített színű festményei, amelyek között most a közönség elé kerül több, feltávozott régi képe is, amelyek Nagyvárad városiasodásának fejlődésének érdekes és értékes dokumentumai. A régi képek mellett sok új festményét is kiállította. Ez új képein valami meleg színűség és érzék, belülről áradó fényesség, mintha a megszállási évek magabizarkozott ridegségéből ébredt volna fel a langyos őszi nap sugaraiban. *Cséplés* című képe eleven mozgalmassággal, meleg, finom színeivel, *Vissza néz a nap c. kis képe* ragyogó esthangulat: fényével és a *Fehér ház* bizonyítják ezt az örömdetes megszinesedést.Igen szép új festményei közül a nagyváradai római katolikus püspöki palotában festett *Vörös szalonya*, amelynek finom hangulatát kitűnően adja vissza. Arcképei között feleségéről festett új pasztellképe eleven élettől színes. Örömmel látjuk ezt a színűsedést, Macaliknál, aki hosszú időn át valami komor pesszimizmussal nézte a világot — és úgy is festette meg, amit látott.

A kiállítás megnyitására szépszámu közönség gyűlt össze s megjelentek dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester és dr. Csapó polgármester titkár, akik nagy tetszéssel szemlélték Macalik képeit s a város nyomában meg is vásárolta két festményét. Az egyik, az összeomlott garasoshiddal, várostörténelmi értékű is, a művészi becsé mellett.

Macalik kiállítása a hó végéig marad nyitva. Bizonyos, hogy széleskörű sikere nem marad el. (—la.)

Színházi iroda közleményei:— **Második féldő** című zenés futballvígjáték szerda estétől minden este műsoron van. Vasárnap délután rendezés helyarákkal kerül színre. Szerdán este premierbárlethen, csütörtökön este tisztviselőbárlethen van műsoron.— **Fővárosi szinigazgatók, színházi és sportújságírók és sportvezérek is részt vesznek a Második féldő szerdai bemutatóján.** A színtársulat lázasan készül a bemutatóra. A próbákon már kialakult a kétségtelen siker képe. A társulat minden férfi tagja hálás szerephez jutott az újdonságban. A két női főszerepet P. Jurik Julcsi és Koltay Aranka alakítják. Az előbbi bosszorkányos táncával és ragyogó tolettjével fog feltűnést kelteni, az utóbbinak pedig ezuttal komolyabb feladat jutott és mint drámai szende fogja bebizonyítani képességeit. A szerdai díszbemutatóra Putnik Bálint igazgató, fővárosi szinigazgatókat is meghívott, a

sportvezérek meghívását pedig Jeney Rezső, a Nac elnöke Zürichből visszajövet tolmácsolta. A bemutató előadásán a Nac teljes csapatának jelenlétében éneklék el a Nac indulót, amely előreláthatólag rövidesen vetekedni fog a legnépszerűbb indulók sikerével. A színház pénztára már megkezdte a jegyek árusítását és a közönség helyesen teszi, ha a nagy érdeklődésre való tekintettel, idejekorán gondoskodik jegyről.

— **Hétfőn este** a Népművelési Bizottság rendezésében Csepreghy Ferenc népszínműve, a Piros bugyelláris kerül színre.— **Becskereki menyecske** egységes helyárral van műsoron kedden este. Minden földszinti jegy 1.20, emelet 60 fillér, páholy 6 pengő.— **Négy asszonyt szeretek, egységes helyárral**, csütörtökön délután 4 órakor.**Széchenyi-tér**

1. sz. alá

helyeztem át

kötött- rövidáru üzletemet

London Józsa

CASINO mozgó november 13-tól, csütörtöktől

CASINO mozgó november 13-tól KISS FERENC parádés szerepe

1914-1919 SARAJEVO 1914-1919

Magyar lány
Tasnady Mária,Orosz vőlegény
Timár József.Magyar hadnagy
Vértés LajosIzgalommal telítve. Romantikus. A bátorság és hazaszeretet himnusza.
Fényes kísérelő műsor.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félre 15, egy óra 250 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Közügyülést tartott az Országos Birói és Ügyészi Egyesület. Budapestről jelenti a MOT: Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen résztvett Radocsay László igazságügyminiszter és Antal István igazságügyi államtitkár. Biro Balázs közigazgatási tanácselnök tartott előadást „A jogrend birói védelmének magyar rendszere” címen.

DR. ECKHARDT TIBORT TÖRÖLTÉK A SAJTOKAMARA TAGJÁ! KÖZÜL. A Budapesti Közlöny legújabb száma közli az Országos Magyar Sajtókamara határozatát, amely szerint dr. Eckhardt Tibort törölték a Sajtókamara tagjai sorából.

Beiktatták unitárius püspöki méltóságába Józán Miklóst. Kolozsvárról jelenti a MTI: A magyarországi unitárius egyház vasárnap tartotta rendes közgyűlését. A közgyűlésen beiktatták püspöki méltóságába Józán Miklóst. Az eskütétel a kormányzó urat Mikó Ferenc nyugalmazott államtitkár képviselte.

JÓL SIKERÜLT A KOLPING-EGYETÉRTÉS MŰSOROS TÁNCESTÉLYE. Nagyváradi. Saját tud. A Kolping-Egyetértés Sportegylet nagy sikerű műsoros táncestélyt rendezett szombaton a Katolikus Legényegylet termében. A nagyszámban megjelent közönség előtt dr. Popity János mondott megnyitói beszédet. Surányi Miklós magyar toborzótanca megérdemelt sikert és nagy letszést aratott. Sándor Edít magyar nótákat adott elő kedves közvetlenséggel, kellemes mezoszopránsza betöltötte a termet és őszinte tapsokat kapott. Ezután a jól kipróbált műkedvelői gárda csillogott mag tudását. A műsor után a zárórán igen kellemes hangulatban folyt a tánc, a jól sikerült estélyért teljes elismerés illeti a lelkes rendezői gárdát.

Felavatták az új olasz villamosított vasutvonalat. Bolognába jelenti: (Stefani) Host Venturi olasz közlekedési miniszter, a német birodalmi közlekedésügyi államtitkár kíséretében felavatta a villamosított vasúti vonalat Bologna, Verona és Trento között, 205 kilométeres távolságon. Most már a Brenntől Calabriáig 1452 kilométer hosszú, teljesen villamosított vasút van.

ATJEGYZÉSEK A BUDAPESTI ORVOSI KAMARÁBA. A Hivatalos Lap közli, hogy a Budapesti Orvosi Kamara tagjai közé átjegyezte: dr. Arató Géza, dr. Csete Emília, dr. Velledits Lajost Nagyváradról, dr. Gajzágó Jenőt, dr. Göbl Zoltán Alajost és dr. Kecán Lászlót Szatmárnémetiből.

Pályázat honvédségi ruhatári mérnöktiszt és szertiszt állásokra. A Hivatalos Lap legújabb, vasárnapi száma pályázati hirdetményt közöl, mely szerint a honvédségnél hivatásos állományú ruhatári mérnöktiszt, ruhatári szertiszt állásokra lehet pályázni. A feltételek szerkesztőségünkben is megtekinthetők.

MŰSOROS CIGARETTA-DÉLUTÁNT RENDEZETT A N. M. K. Nagyváradi. Saját tud. Kétféle sikerült műsoros cigarettadélutánt rendezett a Nemzeti Munkaközpontra vasárnap. A nagyszámban összegyűlt közönség előtt értékes beszédet mondott a honvédség eredetéről Szohovszky Bertalan, a Szent László gimnázium tanára. Szépen szavalt Osváth Gizike, míg nagy sikerrel énekeltek bakanótákat Dombi Ajz, Bálint Annuska és Schulde Magda. A műkedvelők bemutatták Hernli József „Pihen a tábor” című életképét, melyet nagy tapsal jutalmazott a közönség. Záróbeszédében Nagy István, a Szabadidőmozgalom titkára emlékezett meg a harcéri hős nővédekről, majd a jól sikerült délután a dalárda Himnuszával végetért. A sikerült délután rendezéséért Hemli Józsefet illeti elismerés.

Elsodort a Körös egy tábláskocsit. Nagyváradi. Saját tud. A Jeney-cég egyik tábláskocsiján szeméttel szállított le a Körösrre. A kocsi vigyázatlanul nagyon behajtott a vízbe s egyszerre rémülten vette észre hogy a kerek már nem érik a Körös alját: a folyó erős sodrása elkapta a tutajszerű lapos tábláskocsit és emberestől-lovastól sodorni kezdte lefelé a vizen. A kocsi segélykiáltásaira összegyűlt tömeg mitsem tudott tenni a Körös habjaival küzködőkön. Végül a kocsi látva, hogy a járművet s a lovat már meg nem mentheti: belevetette magát a jéghegy vízbe és hol uszva, hol gázolva megömböredett tagokkal partot ért. A tábláskocsit tovább sodorta a víz s a kocsitól szabadújni nem tudó lovat is magával vonszolta, úgy hogy a lo beleesett a Körösbe. Időközben teljesen besötétedett s a kocsit és a lo hulláját csak vasárnap délelőtt tudták a Körös alsó oldaláról csónakkal kihuzni a túzóltók.

A „BIHARVÁRMEGYEI ÉS NAGYVÁRADI RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI EGYLET” 1941. november hó 21-én, délután fél 7 órakor a Katolikus Körben tartja a felszabadulás utáni első közgyűlését. Tekintettel a megbeszélések fontosságára, ütszetelel kérjük az Egylet minden tagját, szíveskedjenek megjelenni. Külön meghívót nem küldünk szét. Elnökség.

171 kárpátaljai fosztottak meg a magyar állampolgárságtól. A Budapesti Közlöny legújabb száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, amellyel 171 kárpátaljai fosztottak meg a magyar állampolgárságtól.

Franco tábornok ajándéka a Kék hadosztálynak. Madridból jelenti: (Stefani) Franco tábornok a Kék hadosztálynak személyes ajándékként 800 ezer pezeta értékű konyakot és dohánnyt ajánlott fel. (MTI)

LEÉGETT LONDON EGYIK HATALMAS ELELMISZERRAKTÁRA. Amsterdamból jelenti (NTI): Még a Reuter Iroda jelenti, a brit élelmezési minisztérium közölte, hogy november 9-én London északnyugati részében lévő épületekben, ahol a minisztérium élelmiszereket tárolt, tűz támadt. Azt hiszik, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A vizsgálat megindult. (MTI)

M. kir. tejjari tanfolyamok Marosvásárhelyen. Folyó évi november végén, Marosvásárhelyen megkezdődnek a m. kir. földművelésügyi miniszterium fennhatósága alatt működő m. kir. tejjari tanfolyamok. Mindazok, akik kis-telejgyűjtő állomás-, főelőző állomás- és turógyártó üzem vezetésére jogosító képesítést óhajtanak szerezni, felvilágosítás végett forduljanak a m. kir. mezőgazdasági tejjari szakiskola igazgatóságához, Marosvásárhely, Közművelődés háza, II. emelet 205. ajtószám. A tanfolyamra vonatkozó felvétel feltételeit részletesen tartalmazó tájékoztatót az intézet igazgatósága készséggel megküldi az érdeklődőknek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

A BŐRIPARI MUNKÁSOK MŰSOROS ESTJE. Nagyváradi. Saját tudósítónktól. A Nemzeti Munkaközpontra tömörített Nagyváradi Bőripari Munkások Szakcsoportja szombaton este 8 órai kezdettel, a Zombor városának felajánlott Országzászló ünnepélyes felavatása alkalmával fényesen sikerült műsoros táncestélyt rendezett, mely méltó volt a hazafiasan érző magyar munkásság ténylegességére. A műsor első számát a NMK Építő Munkások Dalköre vezette be Soós András karnagy vezényletével. Az előző megnyitói beszédet Levenday Sándor szakosztályi elnök mondotta. Kedves gyermekszavalatokat adtak elő Boros Laci és Szilágyi Erzsike. Ezután a „Fekete toborzó” című egyfelvonásos színjátékot mutatták be a műkedvelők Hemli F. József, az agilis rendező munkája mellett. — A szereplők Szűcs Irma, Mogyorósi Sándor, Varga Margit, Szabó N., Heizer Imre, Kiss László, Pózmán Mici, Csandom Júlia, Szabó Jolánka és Varga Ica egytől-egytől kitűnően megállták helyüket és hozzájárultak a darab sikeréhez. Végül az Építő Munkások Dalköre a Szózat ünnepélyes előadásával a műsort lezárta, melyet kitűnően sikerült táncestély fejezett be.

Sztrájk az amerikai szénbányákban. Newyorkból jelenti: (NTI) A bányászszakszervezet szombaton éjjelkor kihirdette a bérharcot az ecélműveknek szállító szénbányákba. Amennyiben szükségesnek mutatkozik, megszűnik a munka az aszfaltgyárakban is. (MTI)

Értesülésünk szerint Bihar vármegye és Nagyváradi th. város Vitézi Székének Társadalmi Bizottsága a jövő farsang kezdetén 1942. évi január hó 3-án jótékony célu teaestélyt rendez, amely iránt már most egy Nagyváradi város, mint Bihar vármegye egész társadalmára részéről nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Özv. Pataki Györgyné támogatást kér

Ehségtől, betegségtől és 78 éve terhétől támoanyagva bolorkált be szerkesztőségünkbe özv. Pataki Györgyné, Varju-utca 34. szám alatti lakos. Hongyos cipőjéből kékrefagyottan kandékkált ki a lábujja s vékony ruhája fölé a más kőbátját — a házi-asszonyát — vette föl, hogy be tudjon jönni hozzánk. Senkije sincs özv. Pataki Györgynének, hogy segítene rajta. Valamikor, amikor még ferje élt és dolgozni tudott, volt egy kis házuk is Pataki Györgyéknek. Azt azonban még a román uralom alatt elvitték az adó. Ferje négy éve halt meg, ő maga öreg és beteg. A városból kapott havonta 8 pengőt s abból ötöt lakásért fizet. Három pengője marad megélhetésre. Ennyiből azonban három napig is csak nyomorogni lehet, de nem egy hónapig — élni. Igéretet kapott a várostól, hogy ha türesedés lesz, fölveszik a szegényházba. De addig mi történjék Pataki Györgyné, 78 éves, beteg, tehetetlen öregasszonnyal? Erre a súlyos kérdésre kérünk és várunk feleletet jó szívú olvasóinktól, akik sohasem tagadták meg támogatásukat a szegényektől, elesettektől. Adományokat készséggel továbbítunk.

Mi uiság a piacon?

Még mindig nincs burgonya és vöröshagyma

Nagyváradi. Saját tud. A hétfői hetipiacon általában közepes felhozatal volt nagy forgalom mellett. A maximális alá nem tartozó cikkek ára tovább emelkedett. A zöldségpiacon csak közepes volt a felhozatal tartott árakkal. Fehér káposzta bőségesen volt a piacon — mintegy 200 szekérral. Százezer forint 12-13 pengőtti lehetett káposztát vásárolni. Nagy felhozatal volt sütőtökből. A keresztény nagykereskedők vagonoktelben kaptak kitűnő hevesi sütőtöket: kilója 30 fillér. Burgonya és hagyma nem volt a piacon. — A gyümölcspiacon ugyancsak tovább emelkednek az árak. Az elmúlt heti árakhoz viszonyítva, 10 százalékos ár-emelkedés volt tapasztalható. — A tejjari piac minden felhozatal nélkül volt, bár a kereslet igen nagy. — Hűtőházi és meszes tojás bőségesen volt. Friss tejast nem lehetett kapni. — Baromfi-ból közepes, míg halból csak gyenge volt a felhozatal. Tekintettel arra, hogy az árak nagyrésze hivatalosan megállapított — a részletes árismeretésre nem térünk ki. Megemlítjük még, hogy a háziszappan iránt igen nagy volt a kereslet. A közönség valósággal megroianta a szappanárusokat s az árusok nagyrészeének készletét fölvasárolták.

INDIÁBÓL NEM SZABAD BUDAPEST KIVINNI. Kantonból jelenti: (NTI) Megbízható delhi-i jelentés szerint az indiai kormány szombaton közölte, hogy csak külön engedéllyel lehet búzáat kivinni Indiából, még a angol birodalomba is. (MTI)

SPORT

Remek győzelem Zürichben

Magyarország — Svájc 2:1 (1:0)

Az egész magyar sportársadalom felfő gonddal tekintett az elmúlt héten Zürich felé, ahol a 21. svájci magyar mérkőzést játszották ki. Két csúfos vereség állt a válogatott „11” háta mögött s most minden reményünkkel, bizakodásunkkal ebbe a csapatba összpontosítottuk, amelynek háromnegyedrészét fiatal vidéki labdarugókból állt. Lelkesedést és küzdenitűdést vártunk a meggypiros mezben öltözött fiuktól s ez alkalommal nem csalatkoztunk.

Győztünk Zürichben.

S ez a győzelem annál nagyobb büszkeséggel tölthet el bennünket, mert négy váradi csatár volt ennek a rendkívül értékes diadalnak orosz-lánrszese.

Vasárnap délután fél 3 órakor a két válogatot a következő felállásban futott ki a zürichi Stadion pályájára:

Magyarország: Tóth I — Olajkár II, Kispéter — Baróti, Szűcs, Dudás — Kincses, Kovács I, Sárvári, Bodola, Tóth III.

Svájc: Ballabio — Lehmann, Stelzer — Springer, Buchoux, Winkler — Bichel, Amado, Monnard, Waiczek, G. Achij.

Dr Bauwens sárga sávjára azonnal magyar támadás indul. Az első pillanatra meglátszott, hogy a magyar csapat győzni fog. Hatalmas iram kezdődött.

A 6. percben sarokrúgáshoz jut a magyar csapat, Kincses szögletét menti a svájci védelem. A következő percben Olajkár szerel szabálytalanul, a megítélt szabadrúgás eredménytelen. Azután Kincses gyors lefutása remítgeti a svájci szurkolókat. A 12. percben Tóth Matyi vezet heves támadást, általában a magyar csapat többet s eredményesebben támad, de csak

a 45-ik percben születik meg a magyar vezetés. Bodola kiugrik, erősen szorongatják, az összekötő pontosan játszik a tisztán álló Sárvárihoz, az Kovácshoz továbbít, aki 6 lépésről védhetetlenül lő a jobb alsó sarokba. 1:0-ra vezet a magyar csapat.

Szünetben a magyaroknál bizakodó a hangulat. A vezetők természetesen nagyon elégedettek a játékkal és a fiúkkal egyaránt, további lelkes játékokra biztatják őket. A svájci öltözőben is biztatják a játékosokat, itt azonban érezni, hogy nem meglepte őket a magyar csapat pompás játéka.

A második félidő ugyancsak magyar támadással kezdődik. A fiúk támadó kedve nemhogy csökkent volna, hanem még növekedett. A zürichi rádió bemondója nem győzi őket dicsérni. Nagy szerencse lesz — mondotta —, ha kiegyenlíthetünk. A 17. percben Bodola—Sárvári—Kovács —összjáték. Szűcs pompásan támogatja őket. Sárvári lövését a svájci kapus fogja. Állandó fölényben van a magyar csapat

Nagyvárad

thj, város utj utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

A 19. percben Bodola vezet támadást, majd Svájc indít támadást a magyar kapu ellen. Különösen veszélyesek a szárnyak. Bickel—Amado lefutását Olajkár szereli. A 21. percben Amado mellé lő. A magyar csapat támadást támadásra vezet. Sárvári, majd Tóth veszélyes.

A 28-ik percben esik a második magyar gól. Bodola és Sárvári kicszelezi Lehmann. A hátvéd kézzel érinti a labdát. Bauwens dr szabadrúgást ítélt. A büntetőnek Olajkár áll neki és 20 méterről rendkívül erős lövéssel küldi a labdát a bal felső sarokba. 2:0-ra vezet a magyar csapat!

Leírhatatlan az öröm a pályán és a nézőtér magyar szurkolói körében.

A gól után a svájciak rákapcsolnak. Támadást támadásra vezetnek. A Bickel-Amado szárny fut le, majd a labda Arbihez kerül, aki pompásan teszi Monnard elé és ez a hálóba vágja. Tóth nem foghatta. (2:1)

KAC—Utánpótlás 5:1 (3:0)

Kolozsvár, 2000 néző, vezette Polaretsky. Szép játék után a lelkes KAC megérdemelten nyert.

KAC: Endrefi—Hanta, Vass — Urhegyi, Telegdi, Szaniszló II. — Reinhardt, Szántai, Bonyhádi, Ferenci, Brassai.

Utánpótlás: Solymosi — Csabai, Domján — Nagymarosi, Mészáros, Deményi — Ádám, Kolláth, Szusza, Nagy, Pintér.

Végre győzött a Törekvés

Törekvés: Nyisztor—Roeska, Szegedi—Pintye, Kis, Balk—Gözner, Moskó, Nagy, Pap, Lukács.

Postás: Kristóf—Csere, Horváth—Gombos, Takács, Héihelyi—Bajkai Válik, Cservenka, Knausz, Kontrol. Nagyvárad, 500 néző, vezette Kovács János. Még mindig az erzsébeti pályán játszották le az N. S. H. mérkőzést. A Törekvés jó játékkal győzött a budapesti Postás ellenében 3:2 (1:0) arányban. Góllövők: Papp, Lukács és Gözner, illetve Kontrohr és Cservenka.

Amikor elül a harci zaj és a hős katonák megpihennek, még a játékos kedv kielégítésére is jut idő. A pihenő hadfi eszmájába kis időt bujtatott

A közönség biztatja a csapatát. Hatalmas támadások indulnak, de a magyar védelem résen van.

A 37. percben veszélyes helyzet a svájci kapu előtt. Ballabio csak alig tudja elfogni a labdát Bodola elől.

Mezőnyjátékkal zárul a mérkőzés.

Bírálat:

A magyar csapat végig jobb volt ellenfelénél. Ezt maga a zürichi rádió bemondója ismerte el többször is a közvetítés folyamán. Különösen bevált a csatársor. Igazi támadó magyar futballt játszott. Egyiket sem lehet kiemelni.

A védelem is jó volt. Olajkár és Szűcs, a kapuban pedig Tóth biztosította a magyar győzelmet.

A svájci csapat igen kemény ellenfél volt. Nagy múltra tekinthet vissza, egy pár igen értékes győzelem van már a tarsolyukban, hiszen az utolsó években nemesek minket, hanem a németeket, sőt a világbajnok olaszokat is megadásra kényszerítették. A svájci csapat főerőssége a harci és küzdő szellem volt, amely azonban most elrejtőzött. Mind a tizenegy játékos határtalan lelkesedéssel, megbízóan és győzni akarással tud harcolni. Védelme elsőrangú, fedezetsora is kiváló. Csatársora messze mögöttemaradt a várakozásnak.

Halálra ítélték egy norvégot, aki Angliába akart szökni

Oslóból jelentik: (NTI) A német tábori haditörvényszék egy norvég alattvalót halálra ítélt annak a rendeletnek alapján, amely megtiltja a norvég terület jogosulatlan elhagyását és ellenséges államokkal való együttműködést. Az elítélt Angliába próbált szökni. A norvég sajtó ismét rámutat arra, hogy életükkel fizetnek azok, akik a megszállt területek engedély nélküli elhagyását megkísérik. A hat norvég, akiket az ellenségnek való segítségnyújtás miatt halálra ítélték és nem régebben agyonlőttek, szintén Angliába próbált szökni. (MTI)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Butorozott szobát keres urileány, keresztény családnál. Címek beadandók Gielné, Bajassa-tér 9. 717

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár hasznátruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas aron veszek. órák, ókszeri javítók Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 18.

Eladó egy magánház nagy telekkel. Karácsonyi püspök-u. 7. 735

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón Simon István könyv-papírüzletében Bémer-tér 5. Tel. 26-45.

Keresek megvételre 400 darab jokban lévő, 2—2.5 hl. irtartalmu vashordót. Szíves ajánlatot kérek pontos ár-megjelöléssel, Pintér Mihály, Bácsalmás, Főispán-utca 26. sz. címre. 732

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarián ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

GYÜMÖLCSFAK minden fajban a „Viktória”-kerteszetben kaphatók. Nagyvárad, Balassa-tér 18.

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay órás és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Három kis hold erdő, elköltözés miatt eladó, élesdi járás Alsólugos. — Cim a kiadóba. 681

Mindennemű arany ékszer és züst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Különféle

Budapestre vagonba költöző társat keresek Kaszárnya-tér 5. 733

Érettségizett magyar keresztény iró-dagyakorokot keresek. Ajánlatokat a kiadóba „Szállítmányozás” jellegre. 734

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.